

OR! אור
YSClub חנוכה étude
de
Hanoukah

Jeudi 15 décembre

האות ח

חלון fenêtre

חדר salle, pièce

חבר ami, amie

חיים vie

חג fête

עברית זה אור!

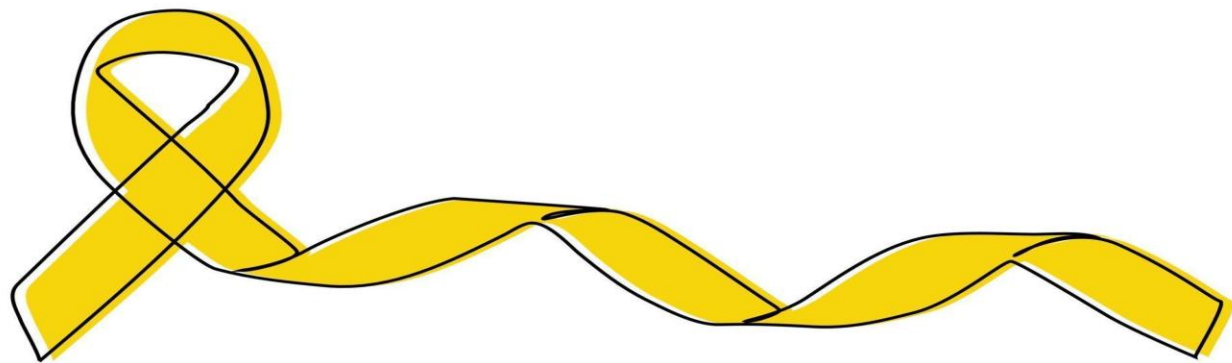
• חֲנֻכָּה מְסֻבָּה או טֶקֶס לְכַבֹּד
הַכִּנְסָתוֹ שֶׁל בֵּית אוֹ מִפְעַל וּכְדוּמָה
לְשִׁמּוֹשׁ אוֹ לְהַפְעֵלָה אֶחָד בֶּן שְׁמוֹנֶה
יָמִים (מַעֲשִׂיִּים וְחֻמְשָׁה בְּכֶסֶּל
וְאֵילָף) (לְזֵכֶר חֲנֻכַּת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּיָמֵי הַחֲשֻׁמוֹנָאִים

• חִינוּךְ, ח.נ.ב.
• לַחֲנוּךְ, לְהַתְחַנֵּךְ, לַחֲנוּךְ

שאלות

מי האנשים שמאירים לכם את
היום, אילו מקומות מאירים
ומוארים בשבילכם?
מה זה אור בשבילי?
למה אנחנו מפחדים מהחושך
אין אפשר לצאת מחשך לאור?

כל אחד הוא אור קטן? איך אפשר להאיר את העולם?

בָּאנוּ חֲשׁוֹךְ לְגֵרֶשׁ,
בְּיָדֵינוּ אֹר וְאֵשׁ.
כָּל אֶחָד הוּא אֹר קָטָן,
וְכָלֵנוּ אֹר אִיתָן.

¹ Au commencement, Dieu créa le ciel et la terre. ² Or la terre n'était que solitude et chaos; des ténèbres couvraient la face de l'abîme, et le souffle de Dieu planait à la surface des eaux. ³ Dieu dit: "Que la lumière soit!" Et la lumière fut. ⁴ Dieu considéra que la lumière était bonne, et il établit une distinction entre la lumière et les ténèbres. ⁵ Dieu appela la lumière jour, et les ténèbres, il les appela Nuit. Il fut soir, il fut matin, un jour.

בְּרֵאשִׁית, בָּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם, וְאֶת
הָאָרֶץ. ^ב וְהָאָרֶץ, הִיְתָה תֵהוֹ וְבֵהוּ, וְחָשֶׁךְ,
עַל-פְּנֵי תְהוֹם; וְרוּחַ אֱלֹהִים, מְרַחֶפֶת עַל-
פְּנֵי הַמָּיִם. ^ג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, **יְהִי אוֹר**; וַיְהִי-
אוֹר. ^ד וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת-הָאוֹר, כִּי-טוֹב;
וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים, בֵּין הָאוֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ. ^ה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, וּלְחֹשֶׁךְ
קָרָא לַיְלָה; וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר, יוֹם אֶחָד.

שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶרֶץ וְתְהוֹם, אוֹר וְחֹשֶׁךְ, טוֹב וָרַע, יוֹם וָלַיְלָה, בֹּקֶר וָעֶרֶב

חנוכה 2023 מדליקים נר בכיכר החטופים

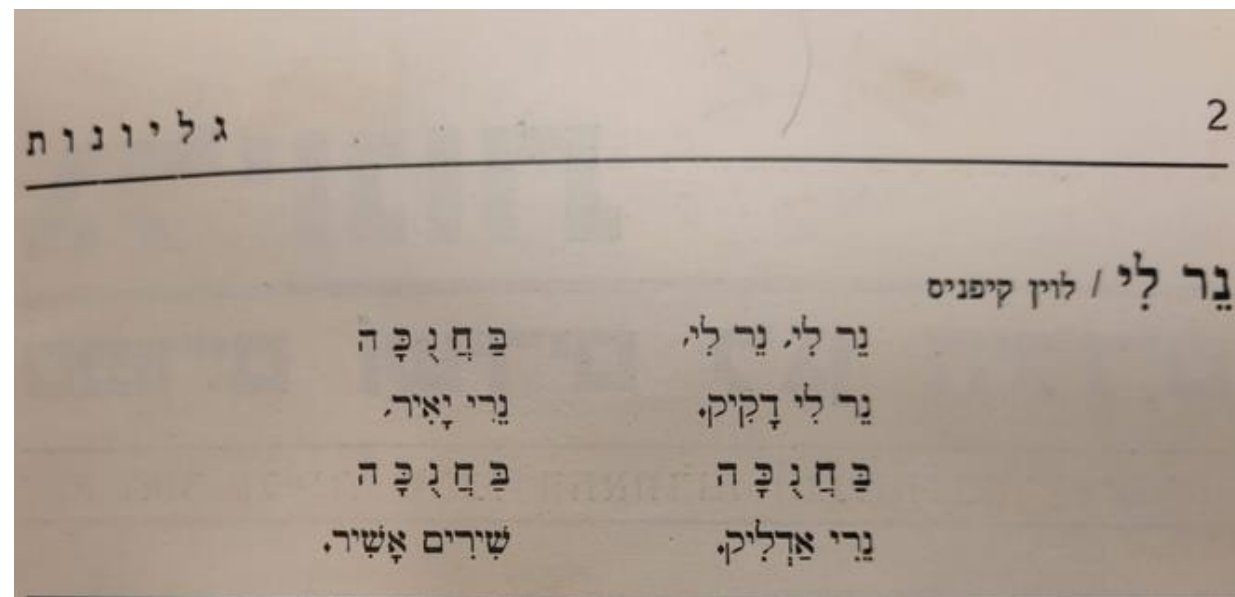

גיבור, גבורה, גבור, גברת, לגבור, להתגבר, להגביר

סיפור על שיר לחנוכה

- נר לי, נר לי, נר לי דקיק.
- בחנכה נרי אדליק.
- בחנכה נרי יאיר,
- בחנכה שירי אשיר.

- מכירים את זה שיש לבו גו ילדים לנהל אבל אין לכם שירים בעברית? לא?
- אז זה בערך היה המצב בארץ ישראל של פעם. שירים ביידיש היו, לחנים גרמניים גם כן, אבל מה עם קצת שירים כחל לבו? טוב שיש לוין קיפניס בסביבה!
- כמו רבים משיריו, גם השיר "נר לי" המצא כדי לסייע לגננות להכניס את הילדים הקטנים לאוירת החג. ולכן, לא במקרה, השיר פרסם לראשונה בכתב העת "גליונות: ספורים ושירים לגן הילדים" בעריכתו של קיפניס אי שם בשנת תרצ"ה (1934-1935).
- והנה הוא הפרסום הראשון אי פעם של השיר:

טקסטים על אור ונרות

הנר נתן יונתן

ובליל סער, מאחר,
בשרעמים נופלים בחשכה,
ולא רואים שמים, לא בוכב זהר,
אז מדליקים את שארית הנר
ויש תקוה שהעולם ישוב ויתבהר

Et la nuit de tempête, tard
Lorsque les tonnerres tombent dans le noir
Nous ne voyons pas les cieux
Ni une étoile brillante
Alors, nous allumons le reste de la bougie
et l'espoir que le monde redeviendra plus clair .

הדלקתי נר פניה ברנשטיין

בשחור הליל הדלקתי נר,
קטן, עליז שלהבת.
רגז הליל הסוער,
רגזה הרוח הנושבת.
”אכבה נר חצוף –”
הרוח קול הזעימה.
”דעוף תדעף ללא הבהוב –”
העננה הרעימה.
אף שלהבת הברה
צוחקת וזורחת.
גרי הקט בסערה
אינו יודע פחד.

אנטואן דה סנט אכזופרי
הנסיך הקטן אצל מדליק הפנסים
מתוך "הנסיך הקטן"

הפלנטה החמישית היתה מענינת מאד.
היא היתה הקטנה שבכלן. היתה עליה די מקום רק לפנס רחוב ולמדליק פנסים.
הנסיך הקטן לא הבין מה צריך יש בפנס רחוב ובמדליק פנסים אי-שם בשמים,
על גבי פלנטה שאין בה בני-אדם, ואין בה אפילו בית אחד. למרות זה חשב:
אולי איש זה מגחך, אבל הוא פחות מגחך מן המלך, הרברבן, איש העסקים,
והשתין. לכל הפחות מלאכתו יש לה טעם.
כאשר הוא מדליק את פנס הרחוב, דומה הדבר לך שהפית חיים בכוכב אחד
נוסף, או פרח אחד נוסף. כאשר הוא מכבה את הפנס שלו, הוא משכיב את
הפרח או הכוכב לישון. זה עסוק יפה, ומאחר שהוא יפה, יש בו תועלת של ממש.
כאשר הגיע ברחב בנימוס את מדליק הפנסים. בקר טוב. מדוע בבית את
הפנס?"

"אלה ההוראות, "השיב מדליק הפנסים", בקר טוב."
"מה הן ההוראות?"

"ההוראות הן שעלי לכוות את הפנס. ערב טוב. "והוא שב והדליק את הפנס.
"אבל למה שבת והדלקת את הפנס זה עתה?"
"אלה ההוראות, "השיב מדליק הפנסים.

"אינני מבין, "אמר הנסיך הקטן.
"אין מה להבין "אמר מדליק הפנסים", ההוראות הן הוראות. בקר טוב." והוא
כבה את הפנס שלו.

הנרות הללו שאנו מדליקים
על הניסים ועל הנפלאות

signification du nom Hag Ourim ou Hag Orot

משמעות השם חג האורים או חג אורות?

אורים ואורות

השם הנרדף לחנוכה "חג האורים" עולה במאה התשע עשרה כאחד התרגומים לשם החג שיוסף בן מתתיהו של אור) או ל"אורים" (רבים של אור)? מעיד עליו. האם מחדשי הצירוף התכוונו ל"אורים" (רבים)

בימינו צורת הרבים של **אור** היא **אורות**, אבל לא כך היה תמיד. במקרא צורת הרבים מתועדת פעם אחת בלבד, בתהלים – במזמור קלו הידוע:

"לַעֲשֵׂה **אֲוִרִים** גְּדִלִים, כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ" (פסוק ז). גם במגילות שנמצאו בקומראן משמשת לא פעם הצורה **אורים**, כמו במגילת הסרכים – שם נזכר **שר**

האורים לצד **מלאך חושך**. צורת רבים זו שימשה לא מעט בפיוטים ואף במאה התשע עשרה אצל סופרי ההשכלה ובמאה העשרים בחיבוריהם של סופרים דוגמת ביאליק וברנר.

במקרא **אורות** (מלכים ב ד, לט) הוא עשב מאכל, אבל נחלקו הדעות על פירוש **אורות** בישעיהו כו, יט: "כִּי טַל אֲוֶרֶת טִלְךָ". [\[1\]](#) שמא **אורות** הוא אותו העשב או צורת הרבים של **אור** או **אורה**? אפשר אפוא שהצורה **אורות** כבר משמשת במקרא, אבל עיקר השימוש בה בתקופה מאוחרת יותר – למן ימי הפיוטים ואילך.

בלשון ימינו נזנחה כמעט לחלוטין הצורה **אורים** ופינתה מקומה ל**אורות**, אך במאה התשע עשרה עוד שימשה **אורים**. ובתקופה זו גם זרח אורו של הכינוי **חג**

האורים לחנוכה. נראה שבתחילה הוא נקרא **חג האורים**, כלומר 'חג האורות'. מקור השם הוא בשם לחנוכה שנזכר בכתבי ההיסטוריון היהודי הנודע יוסף

בן־מתתיהו (הידוע גם כיוספוס פלוויוס): בחיבורו "קדמוניות היהודים", החיבור המקיף שכתב ביוונית על תולדות עם ישראל, הוא מתאר את חידוש העבודה בבית המקדש בידי יהודה (המכבי). לפי תיאורו נמשכה החגיגה על חידוש הקורבנות שמונה ימים, ובעקבותיה קבעו בחוק (כלומר בהלכה) חג של שמונה ימים גם לדורות הבאים. מאז ועד היום, הוא כותב, אנו חוגגים חג זה וקוראים לו (φῶτα באותיות לטיניות – fota או בכתב המוכר יותר – phota צורת הרבים של φῶς 'אור') – כלומר 'אורים' או 'אורות'. [\[2\]](#)

בתרגום הראשון של "קדמוניות היהודים" לעברית משנת 1864 נקט המתרגם קלמן שולמאן תמורת φῶτα את הצירוף **חג המאורות**, וגם כינוי זה לחנוכה שימש מעט בעשורים הבאים. אולם השם שפשט מסוף המאה התשע עשרה היה **חג האורים**. כך למשל אנו מוצאים בספרו של מאיר רבינוביץ "המחנים" משנת 1888: "ובן מתתיהו העיד שנקרא **חג האורים** מפני שהיתה אור ליהודים".

ואולם כיום נהוג לכנות את החג **חג האורים**, כלומר 'חג האש' – שהרי **אור** פירושו 'אש', כך למשל בתיאור האירוני של ישעיהו הנביא להכנת הפסילים: "חֲצִיזוֹן" של

העץ לפסל] שָׁרֵף בְּמוֹ אֵשׁ, עַל חֲצִיזוֹ בְּשֵׁר יֹאכֵל, יִצְלָה צְלִי וַיִּשְׁבַּע, אִף יָחַם וַיֹּאמֶר הָאֵח חֲמוּתִי רְאִיתִי **אור**" (מד, טז). היקרות סתומה אחת של צורת

הרבים **אורים** [\[3\]](#) מזדמנת בפסוק בישעיהו: "עַל כֵּן בְּאֲרָמִים כִּבְדוּהָ בְּאֵי הָיִם שֵׁם ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל" (ישעיהו כד, טו). בספרות המדרש התפרשה

המילה **אורים** שבפסוק כ'פנסים' (כלומר נרות או כלים לנרות), ופירוש זה התקבל בספרות ההלכה לדורותיה. [\[4\]](#)

ייתכן אפוא שגם בעקבות הבנה זו – ולא רק בגלל שקיעת צורת הרבים **אורים** ובגלל הקשר בין אור לאור 'אש' ובין אש לנרות החנוכה – היה **חג האורים** בפי כול **לחג האורים**.

מילון לחנוכה

נְרוּ יָאִיר
אוֹרָה וְשִׁמְחָה
וְיֵהִי אוֹר
אוֹר יְקָרוֹת
אוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים
אוֹר הַגָּנוּז
אוֹר יָרֵק

סְבִיבוֹן
חֲנֻכָּה
כַּד / כַּד יוֹנִי
מְטַבְּעוֹת עֲתִיקִים
נֵרוֹת
סַפְגָּנוֹת
חֲשֵׁמוֹנָאִים
יְהוּדָה הַמַּכְבִּי
בֵּית הַמֶּקְדָּשׁ
דְּמֵי חֲנֻכָּה

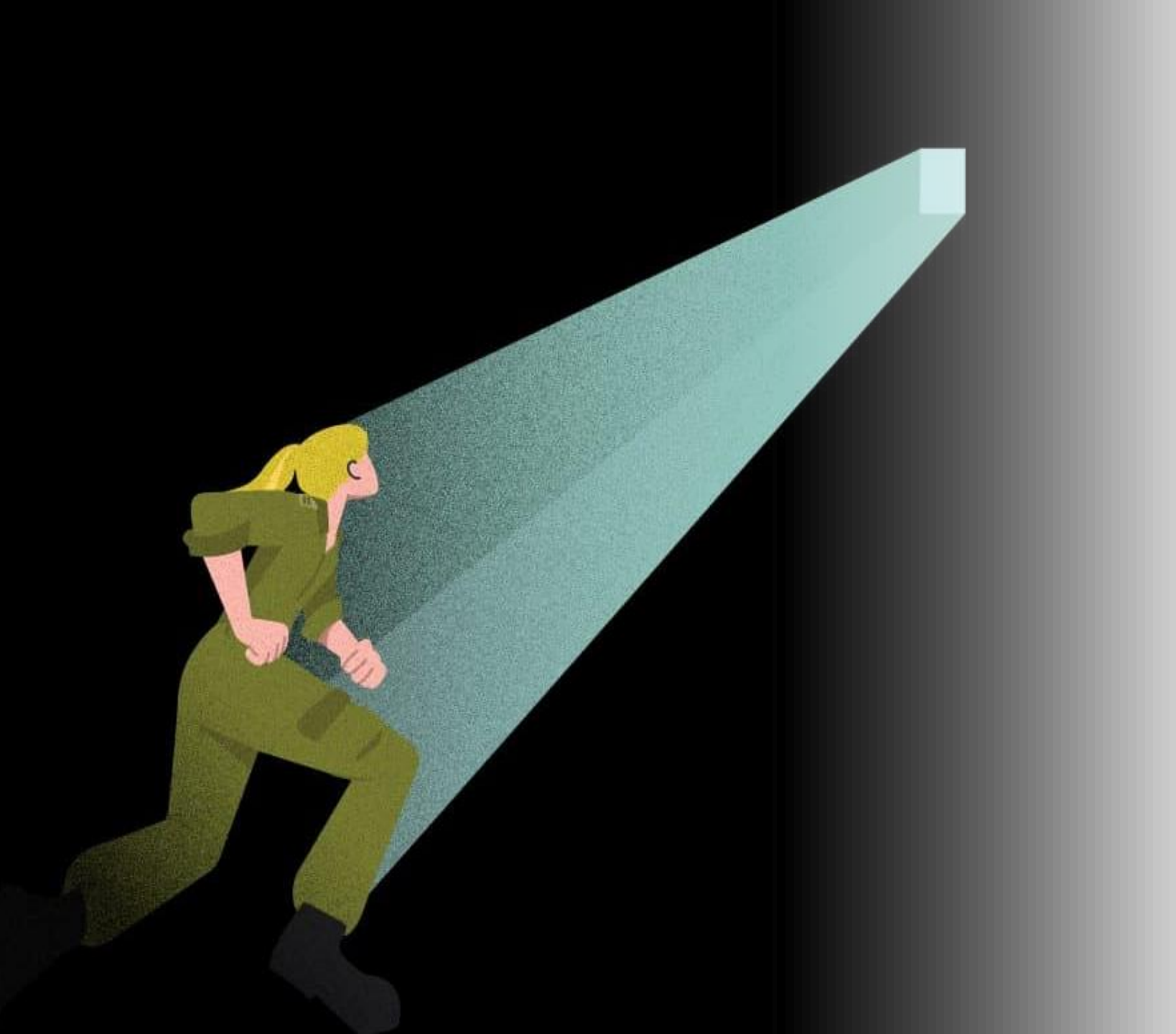

Talmud תלמוד למה אנחנו מפחדים מהחושך?

- תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ח' עמוד א
- תנו רבנן [שנו רבותינו:] לפי שראו אדם הראשון יום שמתמעט והולך אמר: אוי לי! שמא בשביל שסרחתי עולם חשוד?
- בעדי וחוזר לזהו ובהו וזו היא מיתה שנקנסה עלי מן השמים!
- עמד וישב שמונה ימים בתענית וב[תפלה כ]ון שראה תקופת טבת, וראה יום שמאריך והולך אמר: מנהגו של עולם
- ה וא! הלא ועשה שמונה ימים טובים.
- ל שנה האחרת עשאן לאלו ולאלו ימים טובים.

יש לי מטבעות שוקולד !

סיפורים שמאירים

- כִּשְׁהסמג"ד נפצע, היא הבינה שהיא המפקדת בשטח. אילן, קצינת מבצעים של גדוד 13 בגולני נהלה את החמ"ל של הבסיס בנחל עז. כ. 100 מחבלים רכובים הגיחו לבסיס לפנות בקר במסווה של אזהרת טילים, אילן קבצה את החילים במגונית ורצה לחמ"ל ומשם נהלה את הקרב. כשהבינה שהכוחות שיגיעו מקצים קדם לישובים. הקפיצה טנקים לעמדות, העלתה מסוקים וכוונה אותם למטרות הירי. לאחר 4 שעות של קרבות, המחבלים כתרו את החמ"ל והצליחו להשחיל לתוכו רמוני רסס שהתפוצצו ועלו באש. אילן קראה לכלם לקחת סכון ולנסות להמלט, היא רצה עם חילים נוספים לחפש בעשן הסמיה את השרותים שם זכרה שיש חלון ללא סורגים, שברה את החלון בשרותים והטילה בפתח מזערי את הגוף שלה כאשר מי שנמצא מאחורי דוחף אותה. וכה, משני חלונות הצליחו לצאת 6 חילים נוספים ויחד הם התחבאו בין השיחים ויצרו קשר עם כוחות חלוץ מיוחדים. כ. 70 חילים נצלו, בזכות לוחמים וטנקיסטים שהגנו עליהם, וכוחות החלוץ שחסלו את המחבלים הנותרים.

- חרבות ברקל. תשפ"ד 2023

איך אפשר לצאת מחושך לאור ?

Milon Tikoun Olam תקון עולם

Donner לתת

Obtenir לקבל

Prendre לקחת

Eduquer éducation לחנך חנוך

Changer changement לשנות שנוי

Aider aide לעזור עזרה

Allumer , éclairer , Lumière 1 להאיר להדליק אור

association עמותה

La grâce חסד

Charité Justice צדקה צדק

Tikkun Olam la réparation du monde תקון עולם

Valeurs ערכים

Aide mutuelle הדדית

éclairer le chemin להאיר את הדרך

âme נשמה

cœur לב

Bonnes personnes אנשים טובים

אור גדול אמיר דדון

• וְאִם הָיָה לִי קִצָּת עָצוּב אוֹלֵי לַמִּדְתֵּי מִזָּה
מִשְׁהוּ חָשׁוּב כִּי בַסּוֹף בְּשָׁזָה נִגְמַר יֵשׁ סִבָּה
לְכָל דָּבָר לְבַד בְּתוֹךְ כָּל הַטְּרוֹף אֲנִי חוֹשֵׁב
אִיךָ שֶׁהִזְמַן יְכוּל לָעוֹף אֲבָל בַּסּוֹף בְּשָׁזָה
נִגְמַר יֵשׁ סִבָּה לְכָל דָּבָר אִם אִתּוֹ אִם לֹא
הַכֹּל עוֹד לֹא צָרִיךְ לִשְׁאֹל אֲנִי בָּא לְלַמֵּד
מִמָּה שְׂטוּב וְלַחֲיוֹת לְהִתְחִיל הַכֹּל
מִהִתְחַלָּה כְּמוֹ לְנִשְׁם בְּפֶעַם הָרִאשׁוֹנָה
אֲנִי כָּאֵן אֲנִי לֹא מִתְבַּזֵּז יוֹתֵר

• וְאִם אֲנִי יְכוּל רַק לִזְכֹּר לְכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת
הַדֶּרֶךְ לַעֲבֹר אֲבָל בַּסּוֹף בְּשָׁזָה נִגְמַר יֵשׁ
תְּשׁוּבָה לְכָל דָּבָר אִם אִתּוֹ אִם לֹא
לֹא צָרִיךְ לִשְׁאֹל אֲנִי בָּא לְלַמֵּד מִמָּה שְׂטוּב
וְלַחֲיוֹת לְהִתְחִיל הַכֹּל מִהִתְחַלָּה כְּמוֹ לְנִשְׁם
בְּפֶעַם הָרִאשׁוֹנָה אֲנִי כָּאֵן אֲנִי לֹא מִתְבַּזֵּז
יוֹתֵר

אור גדול! מקהלת קולולם
Kooloolam

קצת ראפ לחנוכה!

קישורים Liens

<https://www.youtube.com/watch?v=QAXX50K8q5M>

<https://www.youtube.com/watch?v=-QGJZJeE0mw>

<https://www.youtube.com/@handinhandil>

https://www.youtube.com/watch?v=qo-ADyxh_YU

[משדר הוקרה לחיילי צה"ל לכבוד הנר השמיני של - Brighter Light \(2260\) "כולנו אור איתן" - חנוכה YouTube](#)

[הגיבור שלא ביקש להיות גיבור | חרבות ברזל ברגע של חכמה](#)

[חנוכה | טקסים וקבלות חג, מקורות והגות, ספרות ושירה | מכון שיטים](#)

[קולולם | בית החולים שניידר | אור גדול - אמיר דדון](#)

[ארכיון יצירות - גיבורות הברזל](#)